Markberedning

PRODUKTSTANDARD

Glommen Mjøsen Skog

Markberedning

Plantene er mest utsatt for skader og konkurranse fra annen vegetasjon mens de er små. Planter som er plantet på markberedt felt vil raskere vokse ut av den fasen hvor de er mest utsatt for skade fra hjortevilt og konkurrerende vegetasjon. Derfor gir markberedning også økt overlevelse.

MARKBEREDNING UANSETT FORYNGELSESFORM

Markberedning er det beste hjelpetiltaket vi gjør for å sikre en tilfredsstillende foryngelse uansett om vi velger å plante, så eller forynge med naturlig foryngelse. Markberedning er med på å sikre en vellykket foryngelse og reduserer behovet for suppleringsplanting.

MARKBEREDNING GIR BEDRE VEKST TIDLIG

Trær som plantes korrekt på markberedte felt vil normalt ha en økt høydevekst de første 20 årene på 10 – 40 % i forhold til planting på ikke markberedte felt. Fordi plantene er mest utsatt for skader og konkurranse fra annen vegetasjon mens de er små, vil planter som er plantet på markberedt felt raskere vokse ut av den fasen hvor de er mest utsatt for skade fra hjortevilt og konkurrerende vegetasjon. Derfor gir markberedning også økt overlevelse.

REDUSERER SKADE FRA GRANSNUTEBILLA

Gnag fra gransnutebilla på plantenes stamme er en av de største enkeltårsakene til at gran og furuplanter dør de to første årene etter planting. En mineraljordflekk på minimum 20 x 20 cm oppleves av gransnutebilla som et åpent felt den helst ikke krysser. Markberedning reduserer derfor omfanget av snutebilleskade betraktelig.

MARKBEREDNINGSMETODER

Vi skiller mellom markberedningsutstyr som er montert på en lassbærer og markberedning med gravemaskin. Begge metodene kan ha utstyr for å komprimere den omvendte torva, slik at det er mulig å plante rett etter markberedning. Ellers anbefales normalt at feltet ligger en vinter før planting, slik at planteflekken blir komprimert.

PRIS PÅ MARKBEREDNING

Entreprenør fakturerer normalt markberedning etter medgått tid, med tillegg for flytting. Faktorer ved markberedningsfeltet som helling, urasjonell utforming og hindringer, påvirker timeforbruket. Glommen Mjøsen Skog omregner markberedningskostnadene og fakturerer skogeier pr daa. Dette for blant annet å imøtekomme rapporteringskravene i skogfondsystemet. Normalt koster markberedning utført av Glommen Mjøsen Skog mellom 250 og 600 kroner pr daa. Markberedningskostnader som ligger over denne avgrensningen, skal avklares med skogeier før markberedningen starter.

En godkjent planteplass er omvendt torv med mineraljord over. Mineraljorda skal minimum utgjøre en flekk på 20 x 20 centimeter. I områder med svært tykk humus over 30 centimeter, er det ikke krav om overdekking med mineraljord.

MARKBEREDNINGSKVALITET

Markberedning skal gjennomføres slik at det gir en tilstrekkelig avflekkingsgrad for naturlig foryngelse eller et tilstrekkelig antall godkjente planteplasser. Markberedning ut over dette er normalt unødvendig. For lassbærermontert utstyr er det vanlig å angi avflekkingsgrad i form av antall markberedningsstriper pr 100 meter. For markberedning med gravemaskin beskrives normalt avflekkingsgrad som antall godkjente planteplasser. Tabellen nedenfor angir intervall for antall markberedningsstriper og minimumskrav til godkjente planteplasser.

På markberedningsfelt med sterk helling eller mye stein og store stubber kan det være utfordrende å skape tilstrekkelig antall planteplasser uten at dette gir en uforsvarlig avflekkingsgrad. I slike tilfeller må man akseptere noe færre godkjente planteplasser.

Bonitet	Minimum antall rader pr 100 meter	Maksimum antall rader pr 100 meter planteplasser	Minimum antall
G 26	38	42	250
G 23	38	42	250
G 20	34	38	230
G 17	34	38	210
G 14	34	38	190
G 11	30	34	150

F 20	38	42	250
F 17	38	42	250
F 14	34	38	210
F 11	30	34	170
F 8	26	30	120
F 6	26	30	110

MARKBEREDNINGSAREAL

I utgangspunktet skal hele arealet på en foryngelsesflate markberedes. I tilfeller hvor feltet har en urasjonell utforming, som medfører mye urasjonell kjøring , kan man med fordel unngå å markberede deler av arealet, ut fra et økonomisk perspektiv. Dette gjelder særlig på mindre felt, under 30 daa.

MARKBEREDNING OG EROSJONSFARE

I hellende terreng skal det etterstrebes å utføre markberedningen parallelt med høydekotene. Der dette ikke er mulig, skal det ved stripemarkberedning kjøres med brudd i stripene ved stigning over 10 %. Brudd skal være minst en meter pr 10 meter. Ved svært bratt terreng, reduseres stripelengden mellom bruddene.

MILJØHENSYN

Markberedning medfører fare for erosjon og frigir karbon som er bundet i skogsjorda. Markberedning skal derfor gjennomføres så skånsomt som mulig.

Det skal ikke markberedes:

- I myrskog, sumpskog og kildeskog
- I kalkskog
- I høgstaudeskog
- På lavmark med humusdekke tynnere enn 3 centimeter
- På arealer avsatt til kantsoner
- Nærmere enn 5 meter fra bekk med årssikker vannføring
- Nærmere enn 5 meter fra kulturminnets ytre kant
- Innenfor kulturmiljøer
- Nærmere enn 2,5 meter fra mye brukte stier
- Nærmere enn 5 meter fra yngre produksjonsskog.

REKLAMASJON

Reklamasjon på markberedning må formidles Glommen Mjøsen Skog senest ett år etter at markberedningen er utført og før eventuell planting er gjennomført.

Glommen Mjøsen Skog

GRINDALSVEGEN 3
2406 ELVERUM

post@glommen-mjosen.no
glommen-mjosen.no